

Posudek magisterské diplomové práce

Autor/ka práce: Lali Laytadze

Název práce: Bezkamerové násilí. Těla. Stroje. Prostor.

Posudek vedoucí/ho práce ✕

Posudek oponenta/ky ✓

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): Michal Šimůnek, KF FAMU

Hodnocení obsahu a výsledné podoby diplomové práce (A/výborně – B/velmi dobře – C/dobře – D/dobře s výhradami – E/dostatečně – F/nedostatečně – nedoporučeno k obhajobě)

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce.....	E-F
Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu.....	E
Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu.....	E
Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol.....	E-F
Jazyková a stylistická úroveň práce.....	C
Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejaté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě).....	C
Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava.....	B
Původnost práce, přínos k rozvoji oboru.....	E
Celkové hodnocení diplomové práce.....	F

Slovní hodnocení diplomové práce včetně otázek, k nimž se diplomant/ka musí při obhajobě vyjádřit:

Diplomová práce Lali Laytadze je věnovaná problematice operativních obrazů, zejména pak těch, které vznikají bezkamerovými technologiemi „skenujícími“ lidská těla a využívanými institucemi sociální kontroly (bezpečnostní prohlídky na letištích, vojenské účely, diagnostické medicínské technologie typu CT skeneru, rentgenových snímků apod.). Autorčin postoj vůči těmto technologiím je kritický, varovný a ostražitý (čemuž odpovídá i výběr autorů, o jejichž myšlenky se opírá: T. Paglen, A. Sekula, V. Flusser, H. Farocki), pokouší se upozornit na jejich disciplinační (násilné) aspekty a na rizika spojovaná s ovládnutím lidských těl vzájemným prolínáním kontroly jejich fyzických i digitálních podob. Toť, alespoň se *domnívám*, měl být hlavní cíl práce. Avšak skutečně se jen domnívám. Významová „otevřenost“ stylu, jímž je text napsán, totiž nevede čtenáře srozumitelnou strukturou argumentace, de facto je souborem jakýchsi „manifestačních“ výkřiků, které se ve svém souhrnu přibližují spíše *chaosu*, než srozumitelně formulovanému odbornému textu.

Ačkoli jsem příznivcem experimentálního psaní, alternativních přístupů ve vědě a prolínání vědy a umění je mi blízké, styl předložené práce z mého pohledu překračuje hranici srozumitelnosti. Jeho značná část je tvořena jednoduchými větami,

jakýmsi deklamacemi, které spíše navozují určité pocity, než aby sdělovaly, proč a jak jsou bezkamerové operativní obrazy problematické, jak ohrožují lidskou svobodu a jaká další rizika přináší. Předloženou diplomovou práci lze tak možná chápat jako experiment, který se vymyká drtivě většině formálních, argumentačních a stylistických očekávání, jež jsou spojována s „obvyklou“ diplomovou prací (na titulní straně práce není uvedeno jméno autorky práce, typograficky je neobvyklá – např. velký počet prázdných stran, obrazové ilustrace nemají popisky, chybí jasná formulace cíle práce a postupu, jakým jej má být dosaženo atd.). Neobvyklost práce nemusí být sama o sobě problém, avšak pouze tehdy, je-li v práci zřetelně formulováno, anebo pokud by bylo jinak patrné, proč je volen právě daný styl psaní a „argumentace“, proč nejsou zřetelně formulovány cíle práce a otázky, na které práce hledá odpověď atd. Takovýto explicitní či implicitní „návod pro čtení“ však v práci chybí, protože je text převážně nesrozumitelný.

Od experimentálního psaní bych pak rovněž očekával to, že dokáže čtenáře vtáhnout do popisované problematiky, nikoli jen s každou další stránkou, s každou další přečtenou větou odrazovat od dalšího čtení. Více než 70 stran výkřiků v podobě jednoduchých vět či samostatně stojících slov (viz např. abstrakt práce nebo: „Naše válka je válkou těl. Jsme ve válce. Teď. Nekonečně. Naše válka je válkou Těla Fyzického a Těla Digitálního. Je tvořená hranicemi. V Bodě 0. Směřuje do budoucnosti. Do muzea.“) totiž čtenáře neinformuje, monotónní opakování těchto „frází“ spíše „nudí“, „otupuje“, „obtěžuje“ a „odrazuje“. Předložená diplomová práce tak možná měla být spíše artefaktem než odborným textem, jakýmsi textem-artefaktem, jehož cílem možná dokonce mělo být to, aby jej nikdo nedočel do konce.

S ohledem na výše uvedené jsem poněkud v rozpacích, jak předloženou práci hodnotit. S ohledem na nedodržení řady formálních (neobvyklý formát odkazů a práce s literaturou, typografie atd.), stylistických (jednoduché věty, samostatná slova), jazykových (množství překlepů a typografických chyb) a argumentačních (absence jasně formulovaného myšlenkového postupu) pravidel psaní kvalifikačních prací by bylo možné text bez dalších argumentů odmítnout. Z mého pohledu práce překračuje hranici interpretační „otevřenosti“ a „alternativnosti“, kterou jsem v případě kvalifikačních prací ochoten připustit a do značné míry se obávám, že „blábolivý“ styl není účelný a záměrný (nemá smysl, který se v něm pokouším výše vytušit), nýbrž je jen jakousi lacinou pseudointelektuální pózou. Přesto bych rád dal autorce šanci obhájit způsob zpracování její diplomové práce, a proto ji hodnotím známkou E. Pokud však v průběhu obhajoby autorka nedokáže uspokojivě zodpovědět níže uvedené otázky, budu práci považovat za nedostatečnou.

Otázky k obhajobě:

- Na jaké otázky jste v práci hledala odpovědi?
- Jak jste pracovala s texty, které v práci využíváte? Proč jste přistoupila k citování zpravidla delších pasáží z jednotlivých textů namísto toho, abyste argumenty odkazovaných autorů parafrázovala vlastními slovy a konstruktivně je začlenila do své argumentace, jak je u odborných textů obvyklé?
- Interpretujte Vaše následující věty z úvodu práce a vysvětlete, jak chápete „bezkamerové snímky“: „Tento systém můžeme vnímat jako bezkamerový, neboť funguje pouze v okamžiku potřeby, kvůli stanoveným bezpečnostním podmínkám. [...] Můžeme říci, že pojem bezkamerová fotografie v tomto případě označuje fotografii před hranicí bezpečnosti, jejíž existenci podmiňují předem stanovená pravidla. [...] To

znamená, že hranici existence bezkamerového snímku tvoří nalezení určitého znaku. Snímání a objevení znaku, který může být stanoven jasnými podmínkami nebo šifrován určitým kódem, definuje bezkamerovou fotografii.“ (s. 19)

- Na s. 23 píšete: „Některé fotografie, s výjimkou těch lékařských, nemají patrně na obecné rovině „vyšší“ význam. Zdá se, že nemají žádnou rétorickou strukturu.“ Vysvětlete, co myslíte rétorickou strukturou fotografie a uveďte konkrétní příklad fotografie, která tuto strukturu postrádá.
- K jakému zjištění jste v práci dospěla? Shrňte do několika vět, co má být hlavním sdělením textu.
- Proč jste zvolila daný styl psaní (jednoduché věty, samostatná slova)? Je pro vás styl „metodou“ poznávání a argumentace?
- Proč jste se rozhodla nedodržovat požadovaná formální a grafická pravidla – viz <https://www.amu.cz/cs/studium/bakalarske-diplomove-a-disertacni-prace-vskp/tvorba-a-odevzdani-vskp/>.

Datum: 2. srpna 2018

Podpis: